

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0512U000582

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-07-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борецький Юрій Романович

2. Boretsky Yuriy Romanovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.07

Назва наукової спеціальності: Мікробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-06-2012

Спеціальність за освітою: 7.04010110

Місце роботи здобувача: Інститут біології клітини НАН України

Код за ЄДРПОУ: 25255758

Місцезнаходження: 79005, м.Львів, вул.Драгоманова 14/16

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.246.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут біології клітини НАН України

Код за ЄДРПОУ: 25255758

Місцезнаходження: Драгоманова 14/16, м. Львів, Львівська обл., 79005, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут біології клітини НАН України

Код за ЄДРПОУ: 25255758

Місцезнаходження: 79005, м.Львів, вул.Драгоманова 14/16

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.15.

Тема дисертації:

1. Генетичні і біохімічні механізми регуляції флавіногенезу у дріжджів *Pichia guilliermondii*
2. Genetic and biochemical mechanisms of regulation of riboflavin biosynthesis by the yeast *Pichia guilliermondii*

Реферат:

1. Об'єкт дослідження. Регуляція біосинтезу рибофлавіну у флавіногенних дріжджів *P. guilliermondii*. Мета дослідження полягала в ідентифікації генів та встановленні біохімічних аспектів, задіяних у регуляції біосинтезу рибофлавіну у флавіногенних дріжджів *P. guilliermondii*. Методи дослідження: мікробіологічні, генетичні, біохімічні, молекулярно-біологічні, математично-статистичні. Основна частина даних отримана вперше. Ідентифіковано гени ферментів біосинтезу рибофлавіну та білків транспорту заліза у дріжджів *P. guilliermondii*. Встановлено, що у *P. guilliermondii* регуляція біосинтезу рибофлавіну відбувається, в основному, на рівні транскрипції ідентифікованих генів. У *P. guilliermondii* делеція гена транскрипційного фактора *Yap1p* у 2-3 рази знижує, а делеція гена фактора *Set1p* повністю блокує надпродукцію рибофлавіну. Делеція гена *YFH1* призводить до оксидативного стресу, 2-3-кратного зростання вмісту заліза в клітинах *P. guilliermondii* та 50-70-кратного зростання продукції рибофлавіну. Пошкодження генів *VMA1* та *FRA1*, призводять до порушень не тільки регуляції біосинтезу вітаміну B2, а й гомеостазу заліза у *P. guilliermondii*. У більшості випадків надсинтез рибофлавіну супроводжуються виникненням оксидативного стресу та

порушенням метаболізму заліза. Запропоновано модель регуляції біосинтезу рибофлавіну у *P. guilliermondii* та близьких видів дріжджів. Результати роботи є важливими для розробки раціональних методів селекції і конструювання штамів дріжджів – надпродуцентів вітаміну B2. Сфера (галузь) використання: мікробіологія, біотехнологія.

2. The object of research: regulation of riboflavin biosynthesis by flavinogenic yeast *P. guilliermondii*. The aim of research was to identify genes and to specify biochemical aspects involved in regulation of riboflavin biosynthesis by flavinogenic yeast *P. guilliermondii*. Methods used: microbiological, genetic, biochemical, molecular biological, mathematical and statistical. Most of the data are obtained for the first time. *P. guilliermondii* genes coding for enzymes of riboflavin biosynthesis and proteins involved in iron transport were identified. It was shown that regulation of riboflavin biosynthesis in *P. guilliermondii* occurs mainly at the transcription level of the corresponding genes. It was found that deletion of *P. guilliermondii* YAP1 gene leads to 2-3 fold decrease in riboflavin production under iron depletion conditions. Deletion of SEF1 gene completely blocks riboflavin overproduction under iron limiting conditions. Deletion of *P. guilliermondii* YFH1 gene caused oxidative stress, 2-3 folds increase in the cellular iron content and 50-70 times increased riboflavin production by the mutant strain. Damage to genes VMA1 та FRA1, both caused misregulation of riboflavin biosynthesis and iron acquisition. In most cases oversynthesis of riboflavin by *P. guilliermondii* is accompanied by misregulation of iron homeostasis and oxidative stress. A model of riboflavin biosynthesis regulation by *P. guilliermondii* and relative yeast species was proposed. Results of work are necessary to develop rational methods for constructions of yeast strains producing vitamin B2

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сибірний Андрій Андрійович
2. Sibirny Andriy Andriyovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підгорський Валентин Степанович

2. Підгорський Валентин Степанович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07, 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блюм Ярослав Борисович

2. Блюм Ярослав Борисович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.01, 03.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пирог Тетяна Павлівна

2. Пирог Тетяна Павлівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сибірний Андрій Андрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сибірний Андрій Андрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.